

CELKOVÉ ZHODNOTENIE UCHÁDZAČA HABILITAČNOU KOMISIOU

podľa § 1 ods. 15 Vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor

Návrh habilitačnej komisie pre Vedeckú radu Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu Prešovskej univerzity v Prešove vo veci habilitačného konania

Ing. Beáta Šofranková, PhD.

1. VYHODNOTENIE PLNENIA KRITÉRIÍ UCHÁDZAČA PODĽA DODANÝCH MATERIÁLOV

Ing. Beáta Šofranková, PhD. požiadala o začatie habilitačného konania v súlade s Vyhláškou 246/2019 Z. z. a zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách dňa 5. 10. 2021. Predložila všetky požadované podklady a spracovala habilitačnú prácu na tému ***Viacrozmerné hodnotenie v kontexte indexov konkurencieschopnosti krajín EÚ-28.***

Habilitačné konanie bolo začaté v odbore habilitačného konania a inauguračného konania: Manažment. Vedecká rada Fakulty manažmentu PU v Prešove menovala na svojom zasadnutí dňa 25. 10. 2021 habilitačnú komisiu v tomto zložení:

Predseda komisie: prof. Ing. Róbert Štefko, PhD.
Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta manažmentu

Členovia komisie: prof. Ing. Beáta Gavurová, PhD., MBA
Technická univerzita v Košiciach, Fakulta BERG

prof. Ing. Tomáš Klieštik, PhD.
Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta PEDAS

Za oponentov habilitačnej práce boli menovaní:

prof. Ing. Ivan Brezina, CSc.
Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta hospodárskej informatiky

prof. Ing. Hussam Musa, PhD.
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta

doc. Ing. Alexandra Chapčáková, PhD.
Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta manažmentu

Životopisné údaje uchádzača

Ing. Beáta Šofranková, PhD. sa narodila [REDAKOVANÉ] 1965 v Krompachoch. Po absolvovaní štúdia na Gymnázii v Leviciach, pokračovala v jednoročnom nadstavbovom štúdiu na Strednej ekonomickej škole v Leviciach. Je absolventkou inžinierskeho štúdia v študijnom

odbore Ekonomicko - matematické výpočty na Fakulte riadenia Vysokej školy ekonomickej v Bratislave, ktoré absolvovala s vyznamenaním v rokoch 1984 - 1988. V rokoch 1995-1996 absolvovala doplnkové pedagogické štúdium na Pedagogickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Prešove.

Na akademickej pôde Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity pôsobí od akademického roku 2008/09 ako vysokoškolský pedagóg. Od roku 2009 pôsobila ako interná doktorandka na Katedre financií a účtovníctva Fakulty manažmentu, štúdium ukončila v roku 2013 a za výborné študijné výsledky jej bola udelená Cena dekana Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove. Od roku 2013 pôsobila ako odborná asistentka na Katedre financií a účtovníctva, v nasledujúcom roku na Katedre financií, kde zároveň vykonávala funkciu tajomníčky (09/2014 - 06/2021). V súčasnosti je odbornou asistentkou na Katedre financií, účtovníctva a matematických metód Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove.

Pedagogická činnosť uchádzača

V pedagogickej činnosti sa **Ing. Beáta Šofranková, PhD.** podieľala na výučbe viacerých predmetov ako Finančno - ekonomická analýza, Finančná analýza a finančné plánovanie, Financie a mena, Kontrola a controlling a Financie. V posledných rokoch vedie semináre a prednášky z vybraných statí z predmetov Podnikové financie (od roku 2009) a Finančný manažment (od roku 2013) a zabezpečuje prednášky z Finančného manažmentu pre externé štúdium (od roku 2017).

V súvislosti s pedagogickou činnosťou sa podieľala na tvorbe 5 vysokoškolských učebníc a 9 vysokoškolských skrípt. V rámci univerzitného projektu „Otvorenie vzdelávacieho priestoru PU vytvorením cudzojazyčnej ponuky študijných programov e-learningu“ sa podieľala na tvorbe učebných textov pre predmet Finančný manažment v anglickom jazyku (2013).

Počas svojho pedagogického pôsobenia viedla 91 úspešne obhájených záverečných prác, z toho 59 bakalárskych prác a 32 diplomových prác. Bola oponentkou viacerých bakalárskych i magisterských prác, ako aj niekoľkých rigorózných prác. Od roku 2013 je členkou štátnicovej komisie pre bakalárske a magisterské štúdium na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove.

Bola organizátorkou 3 odborných prednášok (2017, 2018, 2019), ktoré viedli zástupcovia Tatra banky a. s. a venovali sa aktuálnym možnostiam investovania na finančnom trhu ako aj inováciám v digitálnom svete bankovníctva.

Absolvovala učiteľskú mobilitu ERASMUS+ na Vysokej škole obchodní v Praze (2015) a Vysokej škole technickej a ekonomickej v Českých Budějoviciach (2017).

Vedecko-výskumná činnosť uchádzača

Ing. Beáta Šofranková, PhD. sa počas svojho pôsobenia na Fakulte manažmentu aktívne zapájala a zapája do viacerých výskumných projektov. Bola zodpovednou riešiteľkou vedeckého projektu Grantovej agentúry pre doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov Prešovskej univerzity v Prešove a spoluriešiteľkou 3 projektov Grantovej agentúry pre výskum v manažmente PU v Prešove. Bola členkou úspešne ukončených 8 vedecko – výskumných projektov (KEGA, VEGA, OPV a APVV) a zástupcu vedúceho projektu vykonávala v projekte VEGA 1/079/16. V súčasnosti je zástupcom vedúceho projektu VEGA 1/0279/19 a v riešiteľskom tíme projektov VEGA 1/0061/20 a APVV 20-0338.

Účasť na riešení ukončených vedeckých projektov – vedúca / zástupca projektu

1. Projekt **GaPU 05/03/2012** - Komparácia predikčných modelov a ich modifikácia pre ubytovacie zariadenia v podmienkach SR. PU v Prešove (2012) – **vedúca projektu**
2. Projekt **VEGA 1/0791/16** - Moderné prístupy zvyšovania podnikateľskej výkonnosti a konkurencieschopnosti s využitím inovatívneho modelu - Enterprise Performance Model pre zefektívnenie manažérskeho rozhodovania. FM PU v Prešove. (2016 - 2018) - **zástupca projektu**

Účasť na riešení ukončených vedeckých projektov – spoluriešiteľ

1. projekt **GAMA/10/05** - Manažment bankových úverových obchodov a jeho efekty na ekonomiku, úverové financovanie a konkurencieschopnosť podnikateľských subjektov v SR a eurozóne v kontexte globálnej krízy a následného rozvoja (2011)
2. projekt **GAMA/10/02** - Riadenie podnikateľských rizík ako nástroj zvyšovania konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov (2011)
3. projekt **GAMA/11/1** - Analýza finančného riadenia s využitím matematicko-štatistických metód modelovania firemných procesov (2012)
4. projekt **OPV-2009/1.2/01-SORO** : Otvorenie vzdelávacieho priestoru PU vytvorením cudzojazyčnej ponuky študijných programov v e-learningu (05/2010-12/2013)
5. projekt **OPV-2012/1.2/05-SORO**: Reforma vzdelávania na FM PU v Prešove (10/2013-09/2015)
6. projekt **KEGA 007PU-4/2011** - Skvalitnenie vzdelávacieho procesu aplikáciou poznatkov z praxe a spoluprácou s odbornými a profesnými inštitúciami a organizáciami. FM PU v Prešove. (2011-2013)
7. projekt **VEGA 1/0142/12** – Výskum vývojových tendencií a kľúčových determinantov cezhraničných fúzií a akvizícií v spoločnom európskom priestore. FM PU v Prešove. (2012-2013)
8. projekt **VEGA 1/0054/14** - Výskum v oblasti controllingu rizík podnikania v EÚ so zameraním na návrh modelov na zefektívnenie riešenia a prognózovania finančných rizík podnikateľských subjektov. FM PU v Prešove. (2014-2015)
9. projekt **VEGA 1/0173/15** - Analytický pohľad na aspekty determinujúce vývoj cezhraničných fúzií a akvizícií v európskom priestore. FM PU v Prešove. (2015-2016)
10. projekt **VEGA 1/0031/17** - Cezhraničné fúzie a akvizície v kontexte ekonomických a sociálnych determinantov v rámci európskeho priestoru. FM PU v Prešove. (2017–2019)
11. projekt **APVV 15-0322** – Konkurencieschopnosť, ekonomický rast a prežitie firiem v spolupráci s NHF EU Bratislava, EF UMB Banská Bystrica a FM PU v Prešove. (7/2016-12/2019)

Aktuálne prebiehajúce projekty:

1. projekt **VEGA 1/0279/19** - Modelové prístupy zvyšovania výkonnosti a konkurencieschopnosti v európskom priestore v kontexte udržateľného rozvoja (2019 - 2021) – **zástupca projektu**
2. projekt **VEGA 1/0661/20** - Trendy vývoja a determinanty cezhraničných fúzií a akvizícií v európskom priestore (2020 – 2022) - **spoluriešiteľ**
3. **APVV 20-0338** - Hybné sily ekonomického rastu a prežitie firiem v šiestej K-vlne v spolupráci s NHF EU Bratislava, EF UMB Banská Bystrica a FM PU v Prešove (7/2021-6/2023) - **spoluriešiteľ**

Výsledky vedeckovýskumnej činnosti prezentovala na **28** zahraničných a **14** domácich konferenciách, z ktorých 16 je evidovaných vo WoS a aktívne vystúpila na nasledovných zahraničných a domácich konferenciách:

- 5th medzinárodnej vedeckej konferencii **MANAGEMENT 2014** (Nový Smokovec),
- 6th medzinárodnej vedeckej konferencii **MANAGEMENT 2016** (Nový Smokovec),
- medzinárodná vedecká konferencia *Social Sciences and Arts (SGEM 2017)* (Albena Bulharsko), kde v rámci *poster session* získala ocenenie **BEST SPEAKER Award 2017**,
- 9th *International scientific conference Competition 2017* (Jihlava, Česká republika),
- 14th *International Scientific Conference on European Financial Systems (EFS 2017)* (Brno, Česká republika),
- 11th medzinárodnej vedeckej konferencie „*Hospodárska a menová politika v kontexte súčasného vývoja európskych integračných procesov*“ (EF UMB Banská Bystrica 2017),
- 3rd *International Scientific Conference Economics, Management, Finance and Social Attributes of Economic Systems (EMFSA 2018)* (Pula, Chorvátsko),
- 7th medzinárodnej vedeckej konferencii **MANAGEMENT 2018** (Nový Smokovec),
- 4rd *International Scientific Conference Economics, Management, Finance and Social Attributes of Economic Systems (EMFSA 2019)* (Pula, Chorvátsko),
- domáca vedecká konferencia „**Konkurencieschopnosť, ekonomický rast a prežitie firiem**“ 2019 v rámci projektu APVV;

Publikačná činnosť uchádzača

Publikačná činnosť Ing. Beáty Šofrankovej, PhD., vychádzajúc z jej vedeckého a odborného profilu, je orientovaná na oblasť hodnotenia finančnej situácie podnikov pomocou finančno – ekonomických analýz a predikčných modelov, na podnikateľskú výkonnosť a konkurencieschopnosť podnikov, finančný manažment podnikov a controlling rizík, ako aj na hodnotenie konkurencieschopnosti a výkonnosti ekonomík, inovácií a podnikateľského prostredia krajín.

Dôkazom vedeckovýskumnej činnosti uchádzačky sú jej publikačné výstupy – spolu viac ako 120, pričom 28 publikačných výstupov je evidovaných v indexovaných databázach Web of Science a Scopus. U habilitantky evidujeme 8 publikácií, ktoré patria do kategórie A, t. j. špičkovej medzinárodnej kvality. Na publikačné výstupy bolo evidovaných 190 ohlasov, z ktorých 99 je v medzinárodných databázach WoS/Scopus.

Aktívne sa podieľa aj na recenznej činnosti na medzinárodných konferenciách, ako aj v časopisoch registrovaných vo WoS a Scopus.

Za vedeckú prácu v domácom karentovanom časopise jej bola udelená Cena rektora PU v Prešove (2017) a na medzinárodnej vedeckej konferencii SGEM 2017 (Albena Bulharsko) získala ocenenie BEST SPEAKER Award 2017 v poster session.

2. ZÁVERY OPONENTSKÝCH POSUDKOV NA HABILITAČNÚ PRÁCU

Habilitačnú prácu posudzovali oponenti schválení Vedeckou radou Fakulty manažmentu v zložení:

- prof. Ing. Ivan Brezina, CSc.
Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta hospodárskej informatiky

- prof. Ing. Hussam Musa, PhD.
Univerzita Mateja Bela V Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta
- doc. Ing. Alexandra Chapčáková, PhD.
Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta manažmentu

Oponenti spracovali oponentské posudky v zmysle platnej legislatívy s nasledujúcimi závermi.

prof. Ing. Ivan Brezina, CSc.

Predkladaná habilitačná práca je aktuálna, nakoľko meranie konkurencieschopnosti, resp. ekonomickej úrovne krajín vždy bolo a aj bude zaujímavou témou. Hlavný cieľ a 7 parciálnych cieľov dostatočne reprezentujú výskumné motívy predkladanej habilitačnej práce a preto sa mi zdá, že formulované hypotézy sú v takomto type práce nadbytočné. Miera naplnenia hlavného cieľa tak, ako bol stanovený, ako aj formulovaných parciálnych cieľov bola v rámci možností splnená a znamená dostatočný posun v oblasti teoretických prístupov v skúmanej oblasti.

Metódy použité v habilitačnej práci sú adekvátne tomuto typu práce, jej zameraniu, ako aj naplneniu stanoveného cieľa. Zaujímavý je predovšetkým návrh konštrukcie európskeho modifikovaného indexu, ktorý môže viesť ku kvalitatívnemu posunu výskumu v tejto oblasti. Na zdôvodnenie východísk pre jeho konštrukciu habilitantka realizovala rozsiahle empirické analýzy, v rámci ktorých sa pokúsila odhaliť kauzálne súvislosti jednotlivých vybraných indexov. Práve použitie dostupných štatistických údajov spolu s korelačnou analýzou medzi vybranými indexami krajín EU-28 tvoria dobre zdôvodnený metodologický základ na vytvorenie vlastného prístupu hodnotenia. Ďalej zdôrazňuje prínosy práce v oblasti teoretickej či praktickej, ale nie metodologickej, čo je pri hodnotení metodologického aspektu práce veľmi dôležité. Môžem skonštatovať, že použitý metodologický aparát bol vhodne zvolený a aplikovaný.

Habilitantka pri spracovaní témy spracovala veľké množstvo bibliografických zdrojov (str. 128 – 139), ktoré sú presne citované a teda aj ľahko dohľadateľné. V práci však habilitantka venuje pomerne veľký priestor pokročilým štatistickým metódam a predovšetkým metódam viackriteriálneho porovnávania variantov, pričom v bibliografickom prehľade uvádza len základnú literatúru. Okrem uvedenej literatúry je cenná 1. kapitola, ktorá poukazuje na to, že habilitantka nielen spracovala veľké množstvo zdrojov, ale pokúsila sa tieto zdroje kategorizovať a poukázať na ich využívanie v akademickej sfére.

Okrem komplexného pohľadu na analýzu prístupov k hodnoteniu konkurencieschopnosti krajín v jednotlivých oblastiach vymedzuje uchádzačka 10 vybraných globálnych indexov a ich kvantifikáciu. Na ich základe sa habilitantka pokúsila sformulovať európsky modifikovaný index hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EU-28 (EMI), ktorý by mohol byť vhodným nástrojom na vzájomnú komparáciu globálnej konkurencieschopnosti. Pri jeho formulácii používa tak niektoré štatistické nástroje (Kolmogorov-Smirnov test, Shapirov test, Kendallov Tau test ...), ako aj nástroje viackriteriálneho vyhodnocovania alternatív (TOPSIS, metóda váženého súčtu). Už len zvládnutie týchto oblastí a ich zakomponovanie do používaného rámca posudzovania konkurencieschopnosti krajín je zaujímavé a vyžaduje určitú erudíciu. Výskum habilitantky jej umožňuje konštatovať, že okrem poradia krajín EU-28 sa podarilo vypočítať aj skóre jednotlivých variantov EMI. Výsledky Spearmanovho koeficientu pritom potvrdzujú, že niektoré varianty EMI poskytujú takmer zhodné výsledky.

Záveru habilitantky môžu pomôcť k odporúčaniam pre výber EMI pre rôzne oblasti hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EU-28. Ako hlavný prínos habilitantky v skúmaní

danej problematiky považujem skutočnosť, že na základe analýz a prezentovaných výsledkov formulovala 2 varianty Európskeho modifikovaného indexu. Na základe predloženej habilitačnej práce konštatujem, že habilitantka vo svojej práci prináša nové vedecké poznatky, ktoré dokázala efektívne spracovať a primeraným spôsobom aj interpretovať.

Podľa môjho názoru téma práce a jej ciele neboli zamerané na ich aplikáciu v praxi, ale jej výsledky by mohli slúžiť ako teoretický podklad pre rozhodovanie decíznej sféry predovšetkým v širších súvislostiach EÚ-28. V závere práce sa mohla habilitantka ešte viac venovať vlastnému prínosu a výsledkom a tieto výsledky podrobnejšie interpretovať. Ale už pokus o vytvorenie vlastnej metodológie na meranie tak zložitých kauzálnych súvislostí, ktoré v sebe pojem konkurencieschopnosť zahŕňa, môže pôsobiť veľmi povzbudivo nielen pre akademických pracovníkov, ale aj pre aplikáciu záverov v praxi.

Štruktúra predloženej práce je rozdelená do piatich kapitol, ktoré na seba logicky nadväzujú. Podľa môjho názoru je časť Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí príliš obsiahla, vymedzenie obsahu jednotlivých indexov mohlo byť subtilnejšie a skôr sa mohla autorka zamerať na zdôvodnenie výberu týchto indexov. Na druhej strane sa mi páči zosumarizovanie nosných článkov, ktoré reprezentuje prehľad habilitantky o skúmanej oblasti.

Predložená práca je napísaná kultivovaným štýlom s pomerne kvalitnou grafickou úpravou. Práca obsahuje niektoré nepresnosti, ktoré nie sú pri takomto rozsahu práce ničím nezvyčajným. Ale tieto pripomienky neznižujú kvalitu predloženej habilitačnej práce, ktorá predstavuje kvalitné dielo v skúmanej oblasti.

Práca zodpovedá požiadavkám kladeným na habilitačné práce a preto prácu **odporúčam** k obhajobe. Po úspešnom obhájení záverečnej práce navrhujem udeliť vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore habilitačného a inauguračného konania *Manažment*.

prof. Ing. Hussam Musa, PhD.

Posudzovaná habilitačná práca prináša komplexný pohľad na problematiku hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28. Hodnotím ju ako **aktuálnu** z hľadiska rozvoja teórie a rovnako i z hľadiska potrieb podnikovej praxe.

Habilitačná práca je rozpracovaná v logickej štruktúre v rozsahu 139 strán (vrátane zoznamu literatúry), člení sa do piatich kapitol. Hlavným cieľom predloženej habilitačnej práce bolo „navrhnuť európsky modifikovaný index hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28 na základe existencie vzájomných vzťahov medzi vybranými globálnymi indexmi krajín EÚ-28“. V nadväznosti na hlavný cieľ práce bolo formulovaných sedem podporných parciálnych cieľov, dva výskumné problémy (prepojenie na parciálne ciele 4 a 6) a dve hypotézy. Možno konštatovať, že uvedený hlavný cieľ, ako aj z neho vyplývajúce parciálne ciele, autorka splnila.

Z hľadiska metodiky spracovania habilitačnej práce je jej štruktúra štandardná, zodpovedajúca požiadavkám na tento typ kvalifikačnej práce. Zvolené metódy spracovania sú adekvátne cieľu práce a predmetu skúmania. Autorka preukázala dobrú orientovanosť vo vedeckých metódach skúmania ekonomických javov a schopnosť aktívne ich využívať v danej tematickej oblasti. Postup riešenia habilitačnej práce je v súlade s hlavným cieľom a rovnako má väzbu na formulované parciálne ciele. Po obsahovej stránke nemám výhrady k spracovanej problematike.

Za rozhodujúci prínos habilitačnej práce považujem tretiu a štvrtú kapitolu, kde habilitantka v tretej kapitole „Empirická analýza“ analyzovala hodnotenia krajín EÚ-28 pomocou vybraných indexov. Zhodnotenie výsledkov korelačnej analýzy vybraných indexov autorka realizovala výpočty pomocou neparametrického testu Kendall Tau, medziročnú korelačnú analýzu vstupnej indexovej databázy krajín EÚ-28 a korelačnú analýzu medzi

vybranými indexmi krajín EÚ-28 za obdobie 2015-2019. Následne v štvrtej kapitole navrhuje konštrukcie Európskeho modifikovaného indexu hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28.

Jedným z kľúčových prínosov práce je komplexné spracovanie skúmanej problematiky hodnotenia konkurencieschopnosti z makro a mikro úrovne, ako aj analýza prístupov hodnotenia konkurencieschopnosti v závislosti od úrovne a oblastí hodnotenia konkurencieschopnosti. V habilitačnej práci bolo spracovaných 10 vybraných globálnych indexov z hľadiska ich tvorcov, vymedzenia štruktúry, popisu metodológie a ich kvantifikácie. Ďalej k teoretickým prínosom treba zaradiť aj prehľadnú analýzu vybraných výskumných štúdií so zameraním na hodnotenie konkurencieschopnosti a prehľad spracovania vybraných aplikovaných metód (korelačná analýza, metódy viackriteriálneho porovnávania variantov).

Aplikačný prínos práce pre prax je v návrhu niekoľkých variantov európskeho modifikovaného indexu pomocou vybraných metód viackriteriálneho porovnávania variantov – metódy váženého súčtu (WSA) a TOPSIS. Za hlavný prínos považujem vytvorenie európskeho modifikovaného indexu hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28 (2 varianty EMI). Zhrnutie výsledkov práce a formuláciu konkrétnych prínosov pre rozvoj vedy a praxe možno jednoznačne akceptovať.

Autorka predloženou habilitačnou prácou prezentovala schopnosť samostatne vedecky pracovať a schopnosť publikovať vedecké dielo s prepojením na teóriu, prax a pedagogický proces. Skúmanú problematiku spracovala fundovaným odborným štýlom. Po formálnej a stylistickej stránke spĺňa práca stanovené požiadavky.

Po preštudovaní protokolu o kontrole originality konštatujem, že zaznamenaná zhoda **5,89 %** je primeraná, v súlade s riešenou témou habilitačnej práce.

Na základe návrhu na začatie habilitačného konania Ing. Beáty Šofrankovej, PhD. a posúdenia predloženej habilitačnej práce konštatujem, že

- menovaná spĺňa kritériá stanovené pre habilitačné konanie na Fakulte manažmentu Prešovej univerzity v Prešove,
- predložená habilitačná práca na tému „Viacrozmerné hodnotenie v kontexte indexov konkurencieschopnosti krajín EÚ-28“ spĺňa požiadavky kladené na tento typ kvalifikačných prác a autorka ňou preukázala schopnosť samostatne vedecky pracovať a publikovať vedecké dielo s prepojením na teóriu, prax a pedagogický proces.

S ohľadom na vyššie uvedené **odporúčam** po úspešnej obhajobe habilitačnej práce udeliť Ing. Beáte ŠOFRANKOVEJ, PhD. vedecko-pedagogický titul „**docent**“ v odbore habilitačného a inauguračného konania *Manažment*.

doc. Ing. Alexandra Chapčáková, PhD.

Posudzovaná habilitačná práca sa zaoberá vždy aktuálnou a zaujímavou problematikou konkurencieschopnosti krajín a udržateľného ekonomického rastu. Konkurencieschopnosť patrí k významným kategóriám ekonomickej vedy a predstavuje jeden z najpoužívanejších pojmov v ekonómii i v hospodárskej praxi v súčasnom období. Hlavný cieľ habilitačnej práce je formulovaný podľa môjho názoru až príliš konkrétne, a to navrhnúť európsky modifikovaný index hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ – 28, avšak následné parciálne ciele dostatočne pokrývajú obsahovú náplň predkladanej habilitačnej práce. Nemožno spochybníť konštatovanie autorky uvedené v prvej kapitole habilitačnej práce, že sme v poslednom období svedkami rastúcej odbornej a politickej diskusie o nevyhnutnosti nových spôsobov hodnotenia konkurencieschopnosti v dôsledku signifikantných a dynamických globálnych trendov a zmien v globálnom ekonomickom, technologickom (4IR), sociálnom a politickom prostredí. Ide však zároveň aj o problematiku značne

komplexnú a náročnú na spracovanie. Predkladanú habilitačnú prácu charakterizuje analytický prístup, ktorého výstupom je analytický pohľad v oblasti teórie, následný empirický výskum a hodnotiace závery. Je v nej použitý štandardný štatistický aparát pre spracovanie a testovanie výsledkov kvantitatívnych výskumov. Autorka dbala na relevanciu a validitu výsledkov.

Hlavné zistenia sú prehľadne graficky spracované, čo prispelo k ich zrozumiteľnej interpretácii. Pozitívne hodnotím aj komplexnosť, usporiadanosť a aktuálnosť poznatkovej bázy. Je zjavné, že habilitantka sa uvedenému výskumnému problému venuje dlhší čas. Habilitačná práca je, podľa môjho názoru, v súlade s doterajším vedecko-pedagogickým profilom jej autora, prezentuje výsledky jej viac ako desať rokov trvajúceho odborného záujmu v tejto oblasti čoho dôkazom sú jeho publikačné výstupy, v ktorých prezentuje výsledky svojho doterajšieho výskumu v tejto oblasti. Pozitívne taktiež hodnotím výber výskumného zamerania predkladanej habilitačnej práce na podklade autorkou realizovaných vedeckých projektov VEGA č. 1/0791/16, VEGA č. 1/0279/19 a APVV 15/0322.

Habilitačná práca zodpovedá po formálnej stránke kritériám kladeným na tento druh kvalifikačnej práce. Po obsahovej stránke sú v nej zakomponované zaujímavé teoretické, výskumno-analytické a syntetické časti, ktoré dokumentujú odbornú erudovanosť, rozsiahlu znalosť skúmanej problematiky a kvalitné analytické schopnosti, ktoré habilitantka v práci originálnym tvorivým spôsobom využila. Práca je tak podľa môjho názoru aj cenným východiskovým materiálom pre ďalší výskum problematiky konkurencieschopnosti a možno ju odporučiť i ako študijný materiál pre predmety spojené s touto problematikou. Za ilustratívnu ukážku zaujímavej argumentácie z pedagogického hľadiska považujem v prvej kapitole uvedený prehľad prístupov k analýze hodnotenia konkurencieschopnosti a udržateľného rozvoja. Pozitívne oceňujem aj originálny prístup autorky ku konštrukcii európskeho modifikovaného indexu (EMI) na hodnotenie konkurencieschopnosti krajín EÚ - 28 na základe odhalenia vzájomných vzťahov medzi vybranými globálnymi indexmi pomocou autorkou vytvorenej vstupnej databázy sekundárnych dát za roky 2015 až 2019.

Svojím obsahom habilitačná práca pôsobí kompaktne, vyvážene, je však pomerne členitá, tvorená piatimi kapitolami. Prvá kapitola je logicky správne venovaná teoretickému zázemiu – dôslednému rozpracovaniu teoretických východísk skúmanej problematiky, vymedzeniu pojmov a prístupov k hodnoteniu konkurencieschopnosti vrátane analýzy vybraných štúdií hodnotenia konkurencieschopnosti. Druhá kapitola má metodologický charakter – definuje výskumné ciele, formuluje výskumné problémy a hypotézy, vymedzuje výskumnú vzorku a zdôvodňuje použitie výskumných metód. Tretia kapitola habilitačnej práce je venovaná empirickej analýze, a to analýze hodnotenia krajín EÚ – 28 pomocou vybraných indexov, analýze popisnej štatistiky a normality vstupnej indexovej databázy a zhodnoteniu dosiahnutých výsledkov. Štvrtá kapitola prezentuje návrh konštrukcie európskeho modifikovaného indexu (EMI) vrátane analýzy a zhrnutie dosiahnutých výsledkov. Piata kapitola obsahuje prínosy habilitačnej práce klasifikované na teoretické a praktické prínosy a limity a ďalšie smerovanie výskumu.

Postup, ktorý habilitantka použila pri riešení stanovených výskumných problémov považujem za systematický a logicky korektný. Celkovo konštatujem, že habilitantka preukázala potrebné znalosti v danom odbore a schopnosť vedecky i pedagogicky pracovať.

Na základe posúdenia predloženej habilitačnej práce a predložených materiálov o pedagogickej, vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti **Ing. Beáty Šofrankovej, PhD.**, konštatujem, že **menovaná spĺňa kritériá stanovené pre habilitačné konanie** na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove.

Zároveň konštatujem, že habilitačnú prácu spracovanú pod názvom **Viacrozmerné hodnotenie v kontexte indexov konkurencieschopnosti krajín EÚ – 28** hodnotím pozitívne a odporúčam ju prijať na habilitačné konanie.

Na základe tohto odporúčam Ing. Beátu Šofrankovú, PhD. na základe výsledku habilitačného konania vymenovať za docenta v odbore Manažment.

3. ODBORNÉ POSÚDENIE HABILITAČNEJ PREDNÁŠKY A OBHAJOBY HABILITAČNEJ PRÁCE – ZÁVER HABILITAČNEJ KOMISIE

Ing. Beáta Šofranková, PhD. obhajovala svoju habilitačnú prácu na tému *Viacrozmerné hodnotenie v kontexte indexov konkurencieschopnosti krajín EÚ-28* pred habilitačnou komisiou, oponentmi habilitačnej práce a 6 prítomnými členmi Vedeckej rady Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu Prešovskej univerzity v Prešove dňa 26. 11. 2021. Prezentácia práce bola na štandardnej úrovni s používaním adekvátnej skladby viet a terminológie. V práci autorka deklarovala schopnosť predstaviť riešenú problematiku hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28, logicky myslieť, argumentovať, aplikovať vhodné vedecké metódy a využívať adekvátny štatisticko-analytický aparát.

Obhajoba habilitačnej práce

Habilitantka stručne, logicky a zrozumiteľne prezentovala hlavné myšlienky svojej habilitačnej práce. Sústredila sa na prezentáciu predovšetkým výsledkov výskumnej empirickej analýzy, ktoré súviseli s naplnením hlavného cieľa a 7 parciálnych cieľov.

Hlavným cieľom habilitačnej práce bolo navrhnúť Európsky modifikovaný index (EMI) hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28 na základe odhalenia existencie vzájomných vzťahov medzi vybranými globálnymi indexmi krajín EÚ-28. Podkladom pre spracovanie empirickej analýzy boli sekundárne dáta 10 vybraných globálnych indexov za obdobie 2015 až 2019 krajín EÚ-28, ktoré habilitantka spracovala do vstupnej indexovej databázy. V rámci empirickej analýzy bola pozornosť venovaná analýze popisnej štatistiky ako aj vyhodnoteniu normality vstupnej indexovej databázy. Habilitantka overovala existenciu vzájomných vzťahov medzi vybranými indexami krajín EÚ-28 pomocou neparametrického testu Kendall Tau v rámci medziročnej korelačnej analýzy vstupnej indexovej databázy a korelačnej analýzy medzi vybranými indexmi za jednotlivé roky analyzovaného obdobia. Pre jednotlivé varianty EMI habilitantka stanovila váhy pomocou dosiahnutých výsledkov korelačnej analýzy (Kendall Tau koeficientu), metódou poradia a Fullerovou metódou. Navrhovaným 10. variantom EMI bolo celkové skóre stanovené pomocou vybraných metód viackriteriálneho vyhodnocovania alternatív – metódou WSA ako aj metódou TOPSIS. Na identifikáciu existencie zhody poradia medzi navrhovanými variantmi EMI hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28 habilitantka aplikovala Spearmanov koeficient zhody poradia.

Výsledkom empirických analýz bol finálny výber 2 variantov Európskeho modifikovaného indexu, ktoré sa líšia v štruktúre, v použitej metóde pre odhad váh ako aj v aplikácii rozdielnych metód viackriteriálneho porovnávania variantov pri stanovení celkového skóre navrhovaného indexu.

Prezentácia habilitačnej práce obsahovala konkrétne závery z hľadiska teoretických, a praktických prínosov. V rámci svojej prezentácie habilitantka poukázala aj na limity a ďalšie smerovanie výskumu. Prezentáciu a jej spracovanie možno považovať za vysoko profesionálnu po odbornej i formálnej úrovni. Tejto úrovni zodpovedal aj samotný verbálny prejav habilitantky. Po ukončení prezentácie odpovedala autorka habilitačnej práce na otázky a pripomienky oponentov. Oponenti zhodnotili jednotlivé odpovede ako erudované,

adekvátne a dostatočné, podložené teoretickými poznatkami a praktickými skúsenosťami habilitantky.

Po obhajobe habilitačnej práce nasledovala vedecká diskusia v pléne zúčastnených členov vedeckej rady. Možno konštatovať, že v rozprave k habilitačnej práci reagovala Ing. Beáta Šofranková, PhD. pohotovo, preukazujúc vysokú znalosť riešenej problematiky.

Habilitačná prednáška

Tému habilitačnej prednášky možno považovať za vhodne zvolenú v rámci pedagogicko-didaktického zamerania vzhľadom k študijnému odboru Ekonómia a manažment. Habilitantka prezentovala habilitačnú prednášku na profesionálnej a odbornej úrovni.

Habilitantka sa v rámci prednášky zamerala na vybrané nástroje hodnotenia konkurencieschopnosti ako aj na porovnanie krajín EÚ-28 pomocou vybraných globálnych indexov hodnotenia rôznych oblastí konkurencieschopnosti. V úvode prednášky bola pozornosť venovaná teoretickým východiskám nástrojov hodnotenia konkurencieschopnosti krajín. Nasledoval popis štruktúry, metodológie a vzájomné porovnanie vybraných nástrojov hodnotenia z pohľadu globálnej konkurencieschopnosti, udržateľného rozvoja, inovačnej výkonnosti, podnikateľského prostredia, ľudského rozvoja, ekonomickej slobody, digitálnej ekonomiky a spoločnosti. V závere habilitačnej prednášky sa habilitantka sústredila na vzájomnú komparáciu postavenia krajín EÚ-28 v rebríčkoch hodnotenia vybraných oblastí hodnotenia konkurencieschopnosti.

Možno konštatovať, že habilitačná prednáška Ing. Beáty Šofrankovej, PhD. bola spracovaná a prezentovaná po odbornej, ako aj po pedagogickej stránke na vysokej úrovni. Prednáška mala jasnú a zrozumiteľnú štruktúru, jednotlivé časti na seba logicky nadväzovali. Habilitačná komisia považuje za prehľadne a kvalitne spracovanú vizuálnu stránku prezentácie. Po prednáške habilitantka odpovedala na otázky a pripomienky prítomných členov Vedeckej rady Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu. Reakcie habilitantky na položené otázky poukázali na jej skúsenosti a vedomosti v danej problematike.

Vystupovanie habilitantky pri obhajobe práce, ako aj habilitačnej prednáške bolo na vysokej odbornej úrovni. Prejav habilitantky bol zrozumiteľný, habilitantka používala adekvátny pojmový aparát a didaktickú techniku. Habilitačná komisia posúdila, že doterajšie výsledky činnosti Ing. Beáty Šofrankovej, PhD. sú použiteľné a uplatniteľné na pedagogickej, výskumnej, ako aj praktickej úrovni a habilitantka má predpoklady pre svoj ďalší osobný, pedagogický, odborný a vedecký rast.

Záverom habilitačná komisia konštatuje, že habilitačná prednáška, ako aj obhajoba habilitačnej práce Ing. Beáty Šofrankovej, PhD. boli na požadovanej teoretickej a pedagogickej úrovni, a preto jej menovanie za „docenta“ v odbore habilitačného a inauguračného konania Manažment bude prínosom pre akademickú obec a jej ďalšie pôsobenie v pedagogickej oblasti akademického prostredia.

Výsledky tajného hlasovania habilitačnej komisie

Počet členov celkom:	3
Z toho súhlasných:	3
S údajom nesúhlasným:	0
Neplatných:	0

4. NÁVRH UDELIŤ UCHÁDZAČOVI TITUL DOCENT V ODBORE

Na základe zhodnotenia doterajšej vedeckovýskumnej, publikačnej a pedagogickej činnosti uchádzača, ktorá je dokladovaná v prílohách habilitačného konania, s prihliadnutím ku kladnému hodnoteniu habilitačnej práce všetkými oponentmi, k úrovni prezentovanej habilitačnej prednášky, **habilitačná komisia odporúča schváliť návrh na vymenovanie za docentku Ing. Beátu Šofrankovú, PhD. v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Manažment.**

Podpisy členov habilitačnej komisie:

prof. Ing. Róbert Štefko, Ph.D. – predseda	prítomný
prof. Ing. Beáta Gavurová, PhD., MBA - člen	prítomná
prof. Ing. Tomáš Klieštik, PhD. – člen	prítomný online

Podpisy prítomných oponentov:

prof. Ing. Ivan Brezina, CSc.	prítomný
prof. Ing. Hussam Musa, PhD.	prítomný online
doc. Ing. Alexandra Chapčáková, PhD.	prítomná

V Prešove, dňa 26. 11. 2021

Záznam verifikoval:

doc. Mgr. Richard Fedorko, PhD.
prodekan pre vedu, výskum a marketing